



## САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Орхон аймгийн Цэцэрлэгжүүлэлт ногоон байгууламжийн газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ОРА-2024/37/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:  
[www.audit.mn](http://www.audit.mn)

Орхон аймаг  
2024 он

Орхон аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,  
тэргүүлэх аудитор: Ц.Нармандах  
Утас: 70353088 Цахим хаяг: [narmandakhts@audit.gov.mn](mailto:narmandakhts@audit.gov.mn)

Аудитын менежер: Б.Буян-Ундрах  
Утас: 70355805 Цахим хаяг: [buyanundrakhb@audit.gov.mn](mailto:buyanundrakhb@audit.gov.mn)

Аудитор: О.Гантуяа  
Утас: 70355805 Цахим хаяг: [gantuyao@audit.gov.mn](mailto:gantuyao@audit.gov.mn)

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	4
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд .	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4.1 Ерөнхий зүйл .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4.2 Материаллаг байдал.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал ....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ .....	11
5.1 Төлбөрийн акт.....	11
5.2 Зөвлөмж .....	11
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ .....	13

**Товчилсон үгийн жагсаалт**

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө	Засгийн газрын нөөц хөрөнгө, Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ҮОМШӨ	Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
СӨБ	Сургуулийн өмнөх боловсрол
УТ	Улсын төсөв
ОНТ	Орон нутгийн төсөв



**ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ  
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

61033 Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум,  
Урт булаг баг, Ханддоржийн  
гудамж, Утас/Факс: 70359826  
Цахим шуудан: orkhon@audit.gov.mn

2024.02.25 № 02  
танай \_\_\_\_\_-ны № \_\_\_\_\_-т

ОРХОН АЙМГИЙН  
ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТ НОГООН  
БАЙГУУЛАМЖИЙН ГАЗРЫН  
ДАРГА Х.ОЮУН-ЭРДЭНЭ ТАНАА

**Өөрчлөлтгүй дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орхон аймгийн Цэцэрлэгжүүлэлт ногоон байгууламжийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Орхон аймгийн Цэцэрлэгжүүлэлт ногоон байгууламжийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

**Дүгнэлтийн үндэслэл**

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

**Асуудлыг онцолсон хэсэг**

Орхон аймагт анх удаа таримал хуйлмал зүлгээр зүлэгжүүлэх ажлыг нийтийн эзэмшлийн Кувейт болон Сүхбаатарын гудамжны 2440 м<sup>2</sup> талбайд, Зэст багийн 1 хорооллын 3, 4-р байрны орон сууцны хороолол дунд 1560 м<sup>2</sup> нийт 4000 м<sup>2</sup> талбайд хийж арчлан ургуулж 650 метр хамгаалалтын хашлага хийж хамгаалсан байна.

Цэцэрлэгжүүлэлт ногоон байгууламжийн газрын 2023 оны үйл ажиллагааны баталсан төсвийг 5.7 хувиар хэмнэж, төсвийн гүйцэтгэл 94.3 хувьтай тайлагнаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй ажилласан байна.

**Аудитын гол асуудал**

Төрийн албан хаагчийн цалингийн хэмжээг шинэчлэн баталсантай холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 100.9 хувиар өсөж, төсвийн хуваарийг 1 удаа өөрчлөн, 2023 оны 09 дугаар сарын 14-нд хуваарийг баталсан байна.

D:\my doc \alban bichig\2024-A4.doc

### **Бусад асуудлын хэсэг**

Байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 4 зорилт, 25 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр аймгийн Засаг даргатай гэрээ байгуулж, хэрэгжилтийг 97.3 хувиар үнэлсэн байна.

Тухайн аудитыг хийх явцад аудитын дүгнэлт тайлантай холбогдуулан аудит гүйцэтгэж буй аудитор аливаа этгээдийн нөлөөлөл, мэдээллийн нууцлал, ёс зүйтэй холбогдох хуулийн дагуу мэдэгдлүүдийг гарган баталгаажуулсан болно.

### **Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага**

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

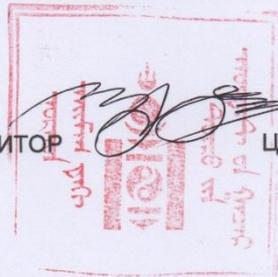
### **Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага**

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,  
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР



Ц.НАРМАНДАХ

## 2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

### 2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	36,190,700.00	386,266,842.44
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	36,190,700.00	386,266,842.44
351	Түүхий эд материал	35,426,300.00	95,976,501.58
35110	Тусгай зориулалттай материал	35,426,300.00	95,976,501.58
354	Хангамжийн материал	764,400.00	4,175,400.00
35410	Бичиг хэргийн материал	00.00	315,000.00
35420	Аж ахуйн материал	764,400.00	3,860,400.00
35500	Биологийн хөрөнгө	00.00	286,114,940.86
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,950,483,539.93	1,929,988,842.21
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,950,483,539.93	1,929,988,842.21
392	Биет хөрөнгө	1,894,326,939.93	1,873,849,562.17
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,773,374,018.63	1,773,374,018.63
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-16,386,605.83	-22,386,275.63
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	204,371,200.00	184,371,200.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-99,320,114.68	-96,295,723.04
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	30,200,300.00	45,432,200.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-7,097,499.22	-17,722,857.74
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	20,546,110.00	17,571,000.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,494,568.97	-12,583,400.09
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,134,100.00	3,134,100.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-1,044,699.96
393	Биет бус хөрөнгө	56,156,600.00	56,139,280.04
39301	Програм хангамж	86,600.00	86,600.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	-17,319.96
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	56,070,000.00	56,070,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,986,674,239.93	2,316,255,684.65
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,986,674,239.93	2,316,255,684.65
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,986,674,239.93	2,316,255,684.65
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	56,070,000.00	56,070,000.00
51101	Өмч: - төрийн	56,070,000.00	56,070,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,380,697,363.27	1,710,278,807.99
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,380,697,363.27	1,380,697,363.27
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	329,581,444.72
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	00.00	00.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	549,906,876.66	549,906,876.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,986,674,239.93	2,316,255,684.65

## 2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	797,305,142.20	1,303,634,540.86
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	413,632,342.20	193,073,340.86
120	Нийтлэг татварын бус орлого	413,632,342.20	193,073,340.86
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	383,672,800.00	1,110,561,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	35,000.00	315,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,000.00	315,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	383,637,800.00	1,110,246,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	383,637,800.00	1,110,246,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	406,251,093.44	964,289,938.20
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	406,251,093.44	964,289,938.20
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	387,453,802.14	899,266,097.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	262,166,457.70	550,259,595.17
210101	Үндсэн цалин	185,274,777.00	411,893,814.57
210102	Нэмэгдэл	48,802,552.00	85,930,834.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	23,154,482.70	32,237,671.72
210104	Урамшуулал	4,934,646.00	20,197,274.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,394,901.00	67,706,398.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,253,692.27	46,645,227.81
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,618,079.14	5,493,778.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,094,463.11	4,395,022.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	493,514.95	1,015,668.64
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,935,151.53	10,156,701.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,996,980.00	12,808,413.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,271,759.00	1,826,148.32
210302	Түлш, халаалт	2,320,135.00	3,535,664.52
210303	Цэвэр, бохир ус	1,405,086.00	2,809,800.24
210304	Байрны түрээс	00.00	4,636,800.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	28,930,410.00	60,058,327.00
210401	Бичиг хэрэг	1,934,550.00	2,923,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,772,180.00	52,812,180.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	680,700.00	1,661,697.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	246,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,542,980.00	2,415,100.00
2105	Нормативт зардал	4,560,000.00	12,014,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,560,000.00	12,014,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,704,200.00	32,533,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,246,500.00	11,342,000.00
210602	Тавилга	00.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,480,500.00	4,321,900.00
210604	Урсгал засвар	5,977,200.00	16,869,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	1,208,000.00

210702	Дотоод албан томилолт	00.00	1,208,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	18,964,060.00	124,793,023.92
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	17,813,200.00	123,713,681.42
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	337,860.00	272,520.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	325,372.50
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	350,000.00	300,000.00
210807	Газрын төлбөр	180,000.00	93,450.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,736,793.44	37,885,239.78
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	1,670,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	26,736,793.44	36,215,239.78
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	18,797,291.30	65,023,840.26
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,696,500.00	2,050,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,696,500.00	2,050,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	17,100,791.30	62,973,840.26
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>391,054,048.76</u>	<u>339,344,602.66</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	19,312,044.00	9,763,157.94
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	00.00	3,828,357.94
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	19,312,044.00	5,934,800.00
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-19,312,044.00	-9,763,157.94
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>371,742,004.76</u>	<u>329,581,444.72</u>

### 2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>383,672,800.00</u>	<u>1,110,561,200.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	383,672,800.00	1,110,561,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	35,000.00	315,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	35,000.00	315,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	00.00	00.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	383,637,800.00	1,110,246,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	383,637,800.00	1,110,246,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>380,972,800.00</u>	<u>1,091,012,300.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	380,972,800.00	1,091,012,300.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	362,175,508.70	1,025,988,459.74
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	262,166,457.70	550,259,595.17
210101	Үндсэн цалин	185,274,777.00	411,893,814.57
210102	Нэмэгдэл	48,802,552.00	85,930,834.88
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	23,154,482.70	32,237,671.72
210104	Урамшуулал	4,934,646.00	20,197,274.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	32,394,901.00	67,706,398.99
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,253,692.27	46,645,227.81

210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,618,079.14	5,493,778.44
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,094,463.11	4,395,022.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	493,514.95	1,015,668.64
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,935,151.53	10,156,701.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,996,980.00	12,808,413.08
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,271,759.00	1,826,148.32
210302	Түлш, халаалт	2,320,135.00	3,535,664.52
210303	Цэвэр, бохир ус	1,405,086.00	2,809,800.24
210304	Байрны түрээс	00.00	4,636,800.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,837,910.00	58,375,327.00
210401	Бичиг хэрэг	1,829,550.00	2,923,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	23,614,180.00	51,462,180.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	680,700.00	1,661,697.00
210404	Ном, хэвлэл	50,000.00	00.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	246,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,663,480.00	2,082,100.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	00.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	00.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
210410	Бараа материал худалдан авахад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2105	Нормативт зардал	4,560,000.00	12,074,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	00.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	00.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,560,000.00	12,074,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,157,000.00	40,239,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,757,000.00	15,748,000.00
210602	Тавилга	00.00	00.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,500,000.00	4,591,900.00
210604	Урсгал засвар	6,900,000.00	19,899,200.00
2107	Томилолт, зочны зардал	00.00	1,208,000.00
210701	Гадаад албан томилолт	00.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	1,208,000.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	00.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	18,062,260.00	281,647,625.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	16,911,400.00	280,568,283.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	337,860.00	272,520.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	325,372.50
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	33,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	350,000.00	300,000.00
210807	Газрын төлбөр	180,000.00	93,450.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	1,670,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	00.00	1,670,000.00

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	18,797,291.30	65,023,840.26
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,696,500.00	2,050,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,696,500.00	2,050,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	17,100,791.30	62,973,840.26
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>2,700,000.00</u>	<u>19,548,900.00</u>
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	2,700,000.00	19,548,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,700,000.00	19,548,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	2,700,000.00	19,548,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,700,000.00	19,548,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>-2,700,000.00</u>	<u>-19,548,900.00</u>
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	<u>00.00</u>	<u>00.00</u>
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

## 2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	450,765,000.00	591,846,839.31	599,891,369.42	00.00	1,642,503,208.73
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	6,579,212.53	00.00	6,579,212.53
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	450,765,000.00	591,846,839.31	606,470,581.95	00.00	1,649,082,421.26
C07	Тайлант үеийн үр дүн	394,695,000.00	00.00	-27,570,973.56	00.00	-422,265,973.56
C08	2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	56,070,000.00	549,906,876.66	1,380,697,363.27	00.00	1,986,674,239.93
D01	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	56,070,000.00	549,906,876.66	1,380,697,363.27	00.00	1,986,674,239.93
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	56,070,000.00	549,906,876.66	1,380,697,363.27	00.00	1,986,674,239.93
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	329,581,444.72	00.00	329,581,444.72
D09	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	56,070,000.00	549,906,876.66	1,710,278,807.99	00.00	2,316,255,684.65

## 2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				

2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	<b>1,110,246,200.00</b>	<b>1,047,272,359.74</b>	<b>62,973,840.26</b>	<b>94.3</b>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<b>1,110,246,200.00</b>	<b>1,047,272,359.74</b>	<b>62,973,840.26</b>	<b>94.3</b>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	<b>1,107,746,200.00</b>	<b>1,045,222,359.74</b>	<b>62,523,840.26</b>	<b>94.4</b>
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	<b>597,589,600.00</b>	<b>550,259,595.17</b>	<b>47,330,004.83</b>	<b>92.1</b>
210101	Үндсэн цалин	361,556,300.00	411,893,814.57	(50,337,514.57)	113.9
210102	Нэмэгдэл	150,521,200.00	85,930,834.88	64,590,365.12	57.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	41,580,000.00	32,237,671.72	9,342,328.28	77.5
210104	Урамшуулал	43,932,100.00	20,197,274.00	23,734,826.00	46.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	<b>74,698,700.00</b>	<b>67,706,398.99</b>	<b>6,992,301.01</b>	<b>90.6</b>
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,795,200.00	46,645,227.81	4,149,972.19	91.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,975,900.00	5,493,778.44	482,121.56	91.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,780,600.00	4,395,022.84	385,577.16	91.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,195,200.00	1,015,668.64	179,531.36	85.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,951,800.00	10,156,701.26	1,795,098.74	85.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	<b>16,584,100.00</b>	<b>12,808,413.08</b>	<b>3,775,686.92</b>	<b>77.2</b>
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,024,000.00	1,826,148.32	1,197,851.68	60.4
210302	Түлш, халаалт	4,387,300.00	3,535,664.52	851,635.48	80.6
210303	Цэвэр, бохир ус	4,536,000.00	2,809,800.24	1,726,199.76	61.9
210304	Байрны түрээс	4,636,800.00	4,636,800.00		100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	<b>58,135,500.00</b>	<b>58,060,327.00</b>	<b>74,173.00</b>	<b>99.9</b>
210401	Бичиг хэрэг	2,500,000.00	2,608,350.00	(108,350.00)	104.3
210402	Тээвэр, шатахуун	51,465,500.00	51,462,180.00	3,320.00	100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,520,000.00	1,661,697.00	(141,697.00)	109.3
210404	Ном, хэвлэл	200,000.00	-	200,000.00	
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	250,000.00	246,000.00	4,000.00	98.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,200,000.00	2,082,100.00	117,900.00	94.6
2105	Нормативт зардал	12,075,000.00	12,074,000.00	1,000.00	100
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,075,000.00	12,074,000.00	1,000.00	100
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	59,792,600.00	59,788,000.00	4,600.00	100
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	30,300,000.00	30,300,000.00	-	100
210602	Тавилга	5,000,000.00	4,996,900.00	3,100.00	99.9
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,592,600.00	4,591,900.00	700.00	100
210604	Урсгал засвар	19,900,000.00	19,899,200.00	800.00	100
2107	Томилолт, зочны зардал	1,590,000.00	1,208,000.00	382,000.00	76
210702	Дотоод албан томилолт	1,590,000.00	1,208,000.00	382,000.00	76
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	284,780,700.00	281,647,625.50	3,133,074.50	98.9

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	281,583,200.00	280,568,283.00	1,014,917.00	99.6
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,008,000.00	-	1,008,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	580,000.00	272,520.00	307,480.00	47
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	843,500.00	325,372.50	518,127.50	38.6
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	266,000.00	88,000.00	178,000.00	33.1
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	300,000.00	300,000.00		100
210807	Газрын төлбөр	200,000.00	93,450.00	106,550.00	46.7
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,500,000.00	1,670,000.00	830,000.00	66.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	-		
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,500,000.00	1,670,000.00	830,000.00	66.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,500,000.00	2,050,000.00	450,000.00	82
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,500,000.00	2,050,000.00	450,000.00	82
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,500,000.00	2,050,000.00	450,000.00	82
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,110,246,200.00	1,110,246,200.00		100
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	35.00	35.00		
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	7.00	7.00		
620003	Үйлчлэх ажилтан	27.00	27.00		

## 5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 250.0 мянган төгрөгийн алдаа<sup>1</sup> илэрснээс аудитын явцад 250.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж тайлагналаа.

*Залруулсан алдаа:*

- Дотоод хяналт хэрэгжүүлсэн талаар тайлан бичилгүй 250.0 мянган төгрөгийн шатахуун зарцуулсан байсныг жилийн эцэст залруулагдсанд тооцсон.

Аудитаар нийт 557.0 мянган төгрөгийн зөрчил<sup>2</sup> илэрснээс, 557.0 мянган төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 1 зөрчилд зөвлөмж өгсөн.

### 5.1 Төлбөрийн акт

Тайлант онд нягтлан бодогчид 557.0 мянган төгрөгийн балансын урамшуулал илүү олгосонд 1 төлбөрийн акт тогтоов.

### 5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

#### 1. Бараа материалтай холбоотой асуудал

<sup>1</sup> Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/;

<sup>2</sup> Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

### **Илрүүлэлт:**

Жолоочийн тооцооны хуудсанд машины спидометрийн заалт огт бичигдээгүй, нягтлан бодогч шатахуун зарцуулалтын үлдэгдлийн тооцоог боддоггүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", Сангийн сайдын 347 дугаар тушаалаар баталсан "Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар"-ын 6-д "Тооцооны маягтыг нөхөх заавар"-ын НХМаягт ТМ-4 маягтад "тухайн байгууллагын хөнгөн тэрэг нь ямар албан тушаалтны хэрэгцээнд үйлчилсэн талаарх гүйцэтгэлийг гаргахдаа жолоочийн тооцооны хуудсыг хэрэглэнэ. Хөнгөн тэрэг хэрэглэсэн албан тушаалтан хэдэн км явснаа хянаад гарын үсэг зурна. Тооцоог нягтлан бодогч хийж, нийт дүнгээр түлш, шатахууны хэмнэлт, хэтрэлтийг гаргана" гэж заасантай нийцэхгүй байна.

### **Өгсөн зөвлөмж:**

Бараа, ажил, үйлчилгээний анхан шатны баримтыг холбогдох хууль, журамд нийцүүлж, бүртгэж тайлагнах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 05 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

## 6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Ногоон байгууламжид дотоод хяналт хэрэгжүүлсэн ч анхан шатны нотлох баримт хангалтгүй, тайлан бичээгүй байна.	1	250.0					1	250.0				
<b>Дүн</b>	<b>1</b>	<b>250.0</b>					<b>1</b>	<b>250.0</b>				

### Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс										
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал		
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо
Тайлант онд нягтлан бодогчид 557,000 төгрөгийн балансын урамшуулал илүү олгосон байна.	1	557.0	1	557.0									
Жолоочийн тооцооны хуудсанд машины спидометрийн заалт огт бичдэггүй, нягтлан бодогч шатахуун зарцуулалтын үлдэгдлийг тооцож боддоггүй байна.	1	0					1	0					
<b>Дүн</b>	<b>2</b>	<b>557.0</b>	<b>1</b>	<b>557.0</b>			<b>1</b>	<b>0</b>					

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөг/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
									-
									-